

Kuoronjohtajaksi laulurivistöstä

Ihmiselämässä 50 vuoden iän saavuttaminen ei vielä merkitse työn, toiminnan ja harrastusten hiipumista. Kuoroelämässä tuon iän saavuttamiseen tarvitaan kuitenkin usein kaksi "sukupolvea". Niin myös Mareilla ja Mikoilla.

Nykyisen kuoron johtajana tunnen olevani eräänlainen linkki näiden kahden "sukupolven" välillä. Liityin kuoroon vuonna 1978 silloisen naapurini, Kaukosen Karin, suosituksesta. Aluksi piti opetella oikeille tavoille. Esimerkiksi ensimmäiselle Helsingin keikalle lähdettäessä oli sovittu, että miehet pistävät ylleen Jussi-puvun. Saavuin keikkabussiin Jussi-puku ylläni ja totesin, että eipä kellään muulla ole pukua kuin minulla. Selvisi, että miehillä kyllä oli asut mukana - pukupusseissa. Sain yksin komeilla esiintymisasussa koko reissun ajan. Toiste ymmärsin paremmin.

Muutamia vuosia olin rivilaulaja, pari vuotta puheenjohtajakin Pirkko Viiasen jälkeen. Soittotaitoni myötä sain Lasselta vähitellen enemmän vastuuta. Minusta tuli eräänlainen varajohtaja. Selim Rentolan väistyttyä siirryin bassojen rivistästä säestäjäksi. Nuo vuodet opettivat minulle paljon. Arvostin Lassen kykyä tehdä kuorolle omia sovituksia, usein myös omia sävellyksiä ja tekstejä. Lasse rohkaisi minuakin tekemään omaa musiikkia.

Kuorolla on ollut hyviä puheenjohtajia. Alkuaikoina puheenjohtajuus kesti 2 vuotta. Tämän säännön rikkoi jälkeeni Timo Kosonen, jonka puheenjohtajuus kesti aina 90-luvulle asti. Sen jälkeen ovat nuijaa heiluttaneet Kari Niemi, "Kassu" Saarenpää, Jyrki Oksanen ja Veijo Saremaa. Tänä kesänä nuijan sai haltuunsa uudestaan Jyrki Oksanen.

90- luku

90-luvun alussa suurin osa alkuperäisistä laulajista halusi lopettaa. Kassan pohjalle kertyneillä varoilla tehtiin vielä Tunisian matka, jonka jälkeen Lasse joutui jatkamaan harventuneella porukalla. Ennen pitkää maestro Lintala sai kuitenkin täytettyä vajauksen heittämällä verkot myös Seinäjoen suuntaan. Tuossa vaiheessa olin itse siirtynyt vetämään muita ilmajokisia kuoroja, joten Marit ja Mikot jäi osaltani taustalle. Tultiin näin 90-luvun puoliväliin, jolloin Lasse halusi luopua johtamisesta ja valitsi seuraajakseen Olli Koivulahden Seinäjoelta. Nykyisen kuoron laulajista muutama on tullut Ollin aikana kuoroon.

Ollin ajalta muistuu mieleeni eräs tapaus. Kuoro piti laululeiriä Hotelli Keurusselässä ja Olli oli pyytänyt minua mukaan harjoitussäestäjäksi. Illalla esiinnyimme hotellin ravintolan asiakkaille. Esiintymispaikalle tultuamme halusin hieman siirtää pianoa. Uurteinen lattia kuitenkin vastusti siirtämistä sillä seurauksella, että piano kallistui, enkä enää pystynyt korjaamaan tilannetta. Raskas soittopeli rämähti kumolleen lattialle. Onneksi piano oli jo parhaat päivänsä nähnyt, joten pienet lisänaarmut eivät enää haitanneet. Miehiä nostettiin peli pystyyn ja konsertti pääsi alkamaan.

Matka Unkariin jäi varmasti Ollin aikakauden kohokohdaksi. Olli muisteli hankalaa tilannetta, kun yhdeksi konserttipaikaksi oli järjestetty kirkko, eikä kuorolla tuohon aikaan ollut juuri kirkkoon sopivia kappaleita. Siitäkin selvittiin vaan laulamalla, eihän unkarilaiset ymmärtäneet suomea.

2000 - luvun muutokset

Tulin kuoron johtoon 2001, jolloin Olli halusi väistyä muihin kuvioihin ja itselläni oli jo IlkanMiesten johtaminen takanapäin. Homma ei kuitenkaan sujunut niinkuin ajattelin. Oliko harjoitusaktiivisuus heikko vai enkö vaan saanut puhallettua porukkaan innostuksen henkeä, vaikea sanoa. Joka tapauksessa parin vuoden jälkeen päätin jäädä sivuun.

Laulut olisivat varmaan loppuneet siihen ellei Jyrki Oksanen aktiivisena puheenjohtajana olisi saanut houkutelua Lassen takaisin. Lasse veti perustamaansa rakasta kuoroa kuolemaansa saakka. Julkaisipa kuoro vielä levynkin, "Mielenrauhan asialla". Kuin entenä tulevasta viimeinen Lassen vetämä kuoron

konsertti pidettiin syksyllä 2008 Lakeuden Ristissä. Valokuvassa tuosta konsertista nähdään fyysisesti hauraan oloinen Lasse johtamassa konserttia jakkaralla istuen. Musiikkineuvos Lasse Lintala siunattiin samassa kirkossa 2009 tammikuussa.

Minua pyydettiin johtamaan kuoroa Lassen siunaustilaisuudessa. Lauluja harjoitellessamme huomasin, että kuoron materiaali vaikutti hyvältä. Kun sitten siunaustilaisuuden jälkeen muistokahveilla Järvisen Eero nousi ylös ja ilmoitti suureen ääneen minua osoittaen, että tässä on meidän uusi johtajamme, en tohtinut kieltäytyä.

2010- luku

Kuorosta on muotoutunut yhtenäinen noin 20 laulajan porukka. Alkuperäisen marimikkosaundin tunnistaa vielä varsinkin Lassen lauluissa, joita on aina osa ohjelmistossamme. Kun siihen lisätään Jussi Asun kepeitä sävellyksiä ja allekirjoittaneen luomuksia, koossa on varsin omaperäinen ohjelmisto. Näissä lauluissa kuuluu niin kotiseururakkaus kuin pohjalainen "trossailukin", ne ovat parhaimmillaan "livenä". Oman mausteensa lauluihin antavat solistit, joita kuorosta löytyy paljon.

Lisänä on viime vuosina tullut hengellinen ohjelmisto, josta julkaisimme viime keväänä CD -levyn "Yli kaiken maan". Se on kuoron historian yhdeksäs äänite.

Yksi tavoite tuli kunnialla saavutettua 2015, kun Marit ja Mikot hyvässä iskussa täytti 50 vuotta. Juhlakonsertti vietettiin komeasti ooppera- areenalla Musiikkijuhlien viimeisenä päivänä. Lokakuun alussa juhlimme kuoroa toisella juhlakonsertilla, tällä kertaa Seinäjoki- salissa.

Marien ja Mikkojen historiassa on erityisiä piirteitä. Kuoro on ollut luomassa Musiikkijuhlia ja Tangomarkkinoita, esiintynyt useita kertoja tv:ssä, tehnyt ulkomaanmatkoja, joista peräti kolme Amerikkaan. Kuoron osuvasta nimestä on muodostunut hyvä brändi, joka tunnetaan laajalti koko maassa - vieläkin.

Kuoron tulevaisuus? Tosiasia on, että tämä toinenkin "sukupolvi" johtajineen on ikääntymässä. Emme kuitenkaan kannu huolta tulevaisuudesta, laulut jatkukoot niin kauan kuin ovat jatkuakseen. Otamme ilomielin vastaan uusia nuorempia laulajia ja etsimme seuraavaa johtajaa. Ehkä sellainen onkin jo näköpiirissä. Sitä ennen pitäisi tehdä kymmenes äänite. Sen jälkeen voisinkin jo luovuttaa nuottipinon jatkajalleni.

Erkki Rajamäki

Marit ja Mikot, taiteellinen johtaja